

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610- 2268
Konu : Soru Önergeleri

.06/2014

65123- 45134

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 17.06.2014 tarihli ve 43452547-120.00-182899 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Konya Milletvekili Atilla KART'a ait 7/45123, İstanbul Milletvekili Süleyman ÇELEBİ'ye ait 7/45124, Manisa Milletvekili Özgür ÖZEL'e ait 7/45125, Bursa Milletvekili İlhan DEMİRÖZ'e ait 7/45126, Kırklareli Milletvekili Turgut DİBEK'e ait 7/45127, Ankara Milletvekili Aylin NAZLIKA'ya ait 7/45128, İzmir Milletvekili Alaattin YÜKSEL'e ait 7/45129, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/45130, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/45131, 7/45134, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan TANRIKULU'na ait 7/45132 ve Yozgat Milletvekili Sadir DURMAZ'a ait 7/45133 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

Görüş 7/45123, 7/45124, 7/45125, 7/45126,
7/45127, 7/45128, 7/45129, 7/45130,
7/45131, 7/45132, 7/45133, 7/45134 (19 sayfa)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : İlhan DEMİRÖZ
Bursa Milletvekili
Esas No : 7/45126

29.05.2014 tarih ve 29014 sayılı Resmi Gazetede Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından “Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik’te değişiklik yapılmasına dair yönetmelik yayınlanmıştır.
Bu kapsamda:

- SORU 1)** GDO konusunun son derece tehlikeli bir boyuta geldiği ülkemizde bakanlığın yönetmelik değişikliği yapmasındaki amacı nedir?
- SORU 2)** Konunun sadece birkaç gün önce yabancı bir firmanın bebek gıdası olan GDO’lu sütü tahıl karışımı ile ilgisi var mıdır?
- SORU 3)** Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 4. Maddesinde yapılan değişiklikle "GDO bulaşanı" tabiri eklenmesinin ve % 0,9 eşik değer konmasının gerekçesi nedir?
- SORU 4)** Getirilen %0,9 eşik değer hangi bilimsel çalışma sonucunda elde edilmiştir? Bu eşik değer üzerinde herhangi bir zarar tespit edilmekte midir?
- SORU 5)** Yönetmelikle getirilen bu değişiklikler bir yasağın delinmesi için firmalara fırsat doğurmayacak mıdır?
- SORU 6)** Bu düzenleme, sofralarımıza GDO’lu gıdaların geleceğinin net bir ifadesi değil midir?
- SORU 7)** Biyogüvenlik Kanunu’nun "Yasaklar" başlıklı 5. maddesinin (d) fıkrasında "GDO ve ürünlerinin bebek mamaları ve bebek formülleri, devam mamaları ve devam formülleri ile bebek ve küçük çocuk ek besinlerinde kullanımı" yasak olduğu açıkça belirtilmesine karşın yönetmelikte hiçbir ayırım yapılmadan "GDO bulaşanı" kavramı getirilerek gıdalarda % 0,9 ve altında onaylanmış GDO bulunmasına izin veriliyor olması Biyogüvenlik Kanunu’na aykırılık teşkil etmemekte midir?
- SORU 8)** Kanunun izin vermediği bir konu yönetmelikle nasıl izinlendirilmiştir?
- SORU 9)** Biyogüvenlik Kurulunun gıda amaçlı izin verdiği herhangi bir GDO var mıdır?
- SORU 10)** Ülkemizin son derece büyük kayıp ve üzüntüler yaşadığı bu günlerde, bebek mamalarında bile GDO tespit edilmiş iken, yapılan bu yönetmelik değişikliği ile halkımızı yeni bir tedirginlik ve sıkıntı içerisine sokmanızın sebebi nedir?
- SORU 11)** Aynı tarihte Bakanlığınızın yapmış olduğu açıklamada yönetmelik değişikliğinin GDO’nun bulaşmasına yönelik mevzuatta bulunan tereddütleri gidermeye yönelik olduğu belirtilmektedir. Oysa Biyogüvenlik Kanunu’nun 8. maddesinin (c) fıkrasında istenmeyen GDO bulaşıklarının önlenmesi görevi Bakanlığın görevleri arasında sayılmaktadır. Yapılan düzenlemeyle istenmeyen GDO bulaşıkları için getirilen bu imtiyaz kanuna aykırılık içermemekte midir?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11) Bakanlığımızca, Genetiği Değiştirilmiş Ürünler ile ilgili işlemler, 5977 sayılı “Biyogüvenlik Kanunu”, “Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik” ve 5996 sayılı “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu”na göre yürütülmektedir.

Ülkemizde tüm GDO’lu ürünlerin üretimi yasaktır. Ülkemizde gıda amaçlı olarak kullanımına izin verilen herhangi bir gen veya genetiği değiştirilmiş ürün bulunmamakta olup, bu ürünlerin ithaline kesinlikle izin verilmemektedir.

Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) ve Ürünlerine Dair Yönetmelik’e “GDO Bulaşanı”: *Genetik modifikasyon teknolojisi uygulanan veya uygulanmayan bir üründen, birincil üretim aşaması dahil üretim, imalat, işleme, hazırlama, işleme tabi tutma, ambalajlama, paketlenme,*

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

nakliye veya muhafaza sırasında ya da çevresel faktörler ile teknik olarak engellenemeyen veya tesadüfi olarak bulaşan GDO'ları," tanımı eklenmiştir. İlgili kurum ve kuruluşlardan, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerden görüş alınarak yapılan Yönetmelik değişikliği ile "GDO Bulaşanı" kavramına açıklık getirilmiştir.

Üniversitelerden alınan görüşler, Avrupa Birliği'nin 1829/2003-1830/2003 sayılı Regülasyonları doğrultusunda yapılan değerlendirmeler sonucu %0,9 değeri GDO bulaşan limiti olarak kabul edilmiştir.

GDO Bulaşanı tanımı %0,9'un altında GDO içeren ürünlere izin verildiği anlamına gelmemektedir. GDO bulaşanı olan ürünlerin dahi sadece Biyogüvenlik Kurulu tarafından onaylanmış olması ve belirlenen amaç için kullanılması zorunludur. Biyogüvenlik Kurulu tarafından gıdada kullanımına izin verilen GDO bulunmadığından hiçbir gıda maddesinde onaylı veya onaysız GDO bulaşıklığına dahi izin verilmemektedir. Yönetmelikte yapılan değişiklik ile GDO bulaşanı olsa dahi GDO'lu bebek mamalarına izin verilmesi ve Biyogüvenlik Kanunu ile belirlenen yasakların kaldırılması söz konusu değildir.

Genetiği Değiştirilmiş Ürünlerin kullanımına, Bilimsel Risk Değerlendirme Komitesi ve Sosyo Ekonomik Değerlendirme Komitesi tarafından hazırlanan raporlar doğrultusunda Biyogüvenlik Kurulu tarafından karar verilmektedir.

Biyogüvenlik Kurulu tarafından oluşturulan Bilimsel Komiteler değerlendirmelerini yaparken; bağımsız araştırma kurumları ve kişilerce yapılan bilimsel araştırmaların sonuçları (alerjik ve toksik etki analizleri, genetik modifikasyonun stabilitesi, morfolojik ve agronomik özellikler, hedef dışı organizmalara etkisi vb.), risk değerlendirmesi yapan çeşitli uluslararası kuruluşların (EFSA, WHO, FAO, FDA, OECD, CFIA, FSANZ, .. vd.) raporları, farklı ülkelerde üretim, tüketim durumları ve gen aktarım yöntemi, aktarılan genin moleküler karakterizasyonu ve ürettiği proteinin ekspresyonu, insan-hayvan-bitki ve çevre sağlığı ile biyolojik çeşitlilikle ilgili muhtemel riskleri dikkate almaktadır.

Bakanlığımızca, insan ve hayvan sağlığı ile çevre konularında azami hassasiyet gösterilmekte ve gerekli tedbirler alınmakta olup, gıda güvenilirliğini sağlamak amacıyla GDO içermesi muhtemel ürünlere yönelik kontroller etkin bir şekilde yürütülmektedir. Gerekli hâllerde izlenebilirlik denetimleri yapılmakta ve söz konusu ürünlerin üretiminde kullanılmış olan hammaddelerden de numuneler alınabilmektedir. Yurtiçinde yapılan kontrollerde herhangi bir olumsuzluk tespit edilmesi halinde, ilgili mevzuatlar çerçevesinde gerekli işlemler yapılmaktadır.

2